

REACH, GHS, přeprava: Harmonizace i vášnívité diskuse

Pod názvem REACH, GHS, přeprava se 26. března 2008 uskutečnila v sídle firmy ZENTIVA 4. mezinárodní konference Odpovědné podnikání v chemii. Svaz chemického průmyslu ČR tuto akci připravil jako součást projektu Adaptabilita a posílení konkurenceschopnosti chemického průmyslu ČR, který je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Na přípravě konference se podílelo Ministerstvo životního prostředí ČR, Asociace bezpečnostních poradců a znalců, Česká asociace čisticích stanic, DEKRA Automobil, ReachSpektrum, Spolchemie a ZENTIVA.

Ředitel Svazu chemického průmyslu ČR Ladislav Novák v úvodu sborníku přednášek upozornil, že konference se chce na přepravu chemických látek podívat z pohledu nové chemické legislativy REACH. Svaz chemického průmyslu ČR věnoval v minulých letech velkou pozornost přípravě nové chemické legislativy, zpracování jejich očekávaných dopadů v ČR a od roku 2006 realizaci projektu Adaptabilita a posílení konkurenceschopnosti chemického průmyslu ČR. Součástí projektu je i konference REACH, GHS, přeprava.

„Záměrem projektu je připravit výrobce, zpracovatele, dovozce, následné uživatele a distributory, kteří jsou dotčeni povinnostmi vyplývajícími z nařízení č. 1907/2006 (tzv. nařízení

REACH), které vstoupilo v platnost 1. června 2007, tedy nejen z oblasti chemického průmyslu, ale i řady navazujících odvětví zpracovatelského průmyslu. Na změny spojené s implementací nové chemické legislativy včetně minimalizace jejich očekávaných dopadů,“ dodal Ladislav Novák.

Některé otázky týkající se harmonizace jsou zatím otevřené

Po úvodním slovu Dany Hendrychové (Svaz chemického průmyslu ČR) a Jana Dlouhého (Spolchemie, Svaz chemického průmyslu ČR) vystoupil Jiří Chroustovský (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR), který mj. posluchače seznámil se zastoupením ČR v orgánech ECHA, s kandidátským seznámením látek vzbuzujících mimořádné obavy a s právním základem pro činnost výboru členských států.

Po Daniele Bittnerové (Ministerstvo zdravotnictví ČR) a Evě Tylové (Česká inspekce životního prostředí) přišel první vrchol konference. Postaral se o něj Jiří Došek (DEKRA Automobil),

který posluchače zaujal tématem Vývoj předpisů pro přepravu nebezpečných věcí. V úvodu upozornil na faktory ovlivňující změny legislativy (Lisabonskou agendu – zajištění trvale udržitelného rozvoje, REACH, GHS, zavádění nových technologií do praxe atd.)

„Globální harmonizovaný systém označování a klasifikace chemikálií musí být globálně implementován. To je problém zejména mezi Evropskou unií, Japonskem, USA a Asií,“ upozornil Jiří Došek a dodal, že přestože GHS je s předpisy pro dopravu v zásadě harmonizován, zůstávají některé otázky otevřené. V další části vystoupení seznámil posluchače s vybranými připravovanými změnami dohody ADR, které budou platit od 1. ledna 2009.

GHS, to je mimo jiné způsob komunikace

„Je nutné posílit ochranu životního prostředí a bezpečnost. Každý, kdo obchoduje s Indií nebo s Čínou, dobré ví, o čem mluvím,“ tím zahájil své vystoupení Jan Martyněk (Synthesia),

který pohovořil na téma Aktuální stav přípravy nařízení GHS, příklady navrhovaných změn. Přednášející např. upozornil, že GHS představuje mj. způsob komunikace, jenž by měl usnadnit mezinárodní obchod s chemikáliemi a posílit ochranu zdraví a životního prostředí i do zemí, kde to zatím nefunguje.

Další téma s názvem Bezpečná přeprava nebezpečných věcí = bezpečný, kvalitní a odpovídající obal představila Renata Kupová (CIMTO). Jak již samotný název napovídá, obsahem přednášky bylo využití obalů pro přepravu nebezpečných věcí, které jsou svým tvarem a použitým materiélem na jejich výrobu rozmanité, ale jejich vlastnosti jsou v předpisech pro balení a přepravu nebezpečných věcí přesně definovány. Použité obaly se od předepsaných požadavků nesmějí odlišovat.

„Přepravní obaly pro nebezpečné věci mají zvýšené požadavky zejména na ochrannou funkci, protože musí odolat i v situacích havarijních, pro něž běžné balení není zpravidla dimenzováno,“ uvedla mj. Renata Kupová a zdůraznila, že obaly pro nebezpečné věci se musí podrobit stanovenému zkušebnímu programu. Zkoušení může provádět pouze k tomu určený příslušný certifikační orgán, který na základě pověření Ministerstva dopravy ČR přidělí úspěšně vyzkoušeným obalem UN kód. Pouze takto označené obaly lze použít pro balení a přepravu nebezpečných věcí.

Poté se slova ujal Vlado Volek (obalová asociace SYBA), aby posluchače seznámil s pojmy sustainable packaging, uhlíková stopa na obale a rekondice. Jako příklad opakovaného používání obalů použil IBC kontejnery. „V jejich případě znamená rekondice vymýtí, opravu, doplnění o nové součásti a testování pro další přepravu zboží,“ uvedl Vlado Volek.

Práškové hasicí přístroje na prodejných místech Linde Gas

Další témata se nesla v duchu certifikace SQAS jakožto prostředku ke

Pplk. Rostislav Plachý dává dobrý pozor, aby mu nic neuniklo.

Na konferenci vystavovala firma SCHOELLER ARCA SYSTEMS.

zkvalitnění poskytovaných služeb. Radoslav Černý (Moody International) se zaměřil na využití SQAS z hlediska hodnotitele. SQAS představuje integrovaný systém managementu zahrnující prvky managementu jakosti, managementu životního prostředí a ochrany zdraví a bezpečnosti. Zahrnuje požadavky legislativy, chemického průmyslu a je jedním z předpokladů neustálého zlepšování činnosti firmy. Vladimír Drozd (Brenntag CR, SCHOD) poté posluchače seznámil s významem SQAS v praxi.

Po něm se slova ujal Vladimír Zeleňý (ABPZ), který se zaměřil na poslání bezpečnostních poradců. Následně vystoupil Zbyněk Kozel (EKO-KOM) s výsledky dosaženými v ČR v oblasti využití odpadů z obalů. V této oblasti patří ČR k nejúspěšnějším zemím Evropy.

Ladislav Špaček (Svaz chemického průmyslu ČR) pak hovořil o tom, jak čistota obalů a cisteren zvyšuje kvalitu produktů, a představil činnost České asociace čisticích stanic. Současně podal informace o Transportním informačním a nehodovém systému (TRINS) zabývajícím se pomocí v případě havárie při transportu nebezpečných chemických látek. TRINS je v součinnosti s Hasičským záchranným sborem zabezpečován již od roku 1996. „V minulém roce se podařilo rozšířit členskou základnu TRINS o Lučební závody Draslovka. Tím je tedy do činnosti systému v současné době zapojeno již 28 členských společností SCHP ČR, přičemž jedna (ČEPRO) má ještě dislokováno sedm středisek v různých částech republiky. Celkový počet středisek poskytujících pomoc v jednotlivých stupních v rámci systému TRINS na území ČR tím vzrostl na třicet pět,“ uvedl Ladislav Špaček a dodal, že v roce 2007 bylo evidováno 41 poskytnutí pomoci prostřednictvím TRINS.

Druhým vrcholem konference bylo vystoupení Josefa Palatina (Linde Gas),

který s nadhledem a vtipem dokázal přiblížit problematiku nedostatečného vybavení vozidel některých dopravců přepravujících technické plyny. Zdůraznil, že výsledky výzkumu, které společnost Linde Gas po tři měsíce prováděla, odhalily 75 procent řidičů s nedostatečně vybavenými vozidly. Výzkum zahrnoval 1012 vozů, toho 98 procent bylo nevyhovujících kvůli chybějícímu hasicímu přístroji! Linde Gas se tento problém snaží řešit nabídkou 2kg práškových hasicích přístrojů na všechny své prodejní místa. Vyštoupení Josefa Palatina rozpoutalo bouřlivou diskusi – do jaké míry je odesílatel oprávněn [ať už po morální či právní stránce] přenášet zodpovědnost za přepravu nebezpečných věcí na dopravce, přestože je mu známo, že se dopravce při přepravě nebude řídit dohodou ADR. Poté byli všichni seznámeni se statistikou dopravních nehod s účastí vozidel přepravujících nebezpečné věci a mohli si prohlédnout odstrašující příklady a fotografie nehod, které představil pplk. Bc. Pavel Nosek (Policejní prezidium ČR). Na závěr vystoupili Oldřich Petira (VUOS), hlavní školitel projektu Adaptabilita, a Jan Holomek (Svaz chemického průmyslu ČR) s přednáškou na téma informační technologie nástroje implementace REACH.

Konferenci podpořila doprovodná výstava, na níž byl společností DEKRA Automobil prezentován informační systém ADRem, německá firma GBK GEFAHRGUT BÜRO představila produkt EmTel podporující přepravy nebezpečných věcí a společnost SCHOELLER ARCA SYSTEMS vystavovala plastové přepravní obaly.

Václav Podstawka